

Obsah

1.	Klasifikace mimořádných událostí	7
2.	Druhy živelních pohrom a jiných mimořádných událostí přírodního charakteru	11
3.	Klasifikace živelních pohrom	12
4.	Zemětřesení	15
4.1.	Vysvětlení pojmu	15
4.2.	Určování velikosti zemětřesení	16
4.3.	Druhy zemětřesení	17
4.4.	Ochrana před zemětřesením	18
4.5.	Zemětřesení a ČR	18
4.6.	Ohrožení evropských velkoměst zemětřesením	19
4.7.	Umělá (indukovaná) zemětřesení	20
4.8.	Tsunami	20
5.	Sopečná činnost	25
5.1.	Vysvětlení pojmu	25
5.2.	Nebezpečné sopečné procesy	25
5.2.1.	Lávové proudy	25
5.2.2.	Výbuchy se spádem tefry	26
5.2.3.	Sopečné bahnotoky	26
5.2.4.	Sopečné povodně	26
5.2.5.	Žhavá sopečná mračna (pyroklastické proudy)	26
5.2.6.	Sopečné plyny	27
5.3.	Shrnutí	27
6.	Svahové pohyby	28
6.1.	Úvod	28
6.2.	Vznik a klasifikace svahových pohybů	28
6.3.	Ochrana před svahovými pohyby	29
6.4.	Sněhové laviny	30
6.5.	Ochrana před lavinami	30
6.6.	Kamarádká první pomoc	31
6.7.	Lavinové vyhledávače	31
7.	Atmosférické katastrofy	32
7.1.	Úvod	32
7.2.	Vzduchové hmoty, cyklony	34
7.3.	Tornáda	36
7.4.	Bouřky a další elektrické jevy v atmosféře	37
8.	Kosmické vlivy	40
8.1.	Pády meteoritů	40
8.2.	Kosmické záření	43

9. Lesní požáry	43
9.1. Úvod	43
9.2. Příčiny lesních požárů	43
9.3. Klimatické činitele a hořlavost lesních porostů	45
9.4. Rychlost šíření lesních požárů	45
9.5. Organizace a hašení lesních požárů	47
10. Povodně a zátopy	51
10.1. Vysvětlení pojmu	51
10.2. Vodní toky a povodí	52
10.3. Vodní stav, průtok a povodeň	53
10.4. Druhy říčních povodní	55
10.5. Nebezpečí povodní	56
10.6. Předpovědi povodní	56
10.7. Ochrana před povodněmi	57
10.8. Záplavová území	58
10.9. Stupně povodňové aktivity	59
10.10. Povodňové plány	60
10.11. Povodňové prohlídky	60
10.12. Předpovědní a hlásná povodňová služba	61
10.13. Povodňové záchranné práce	61
10.14. Povodňové zabezpečovací práce	61
10.15. Dokumentace a vyhodnocení povodní	62
10.16. Povodňové orgány	62
10.17. Povodňové orgány obcí	63
10.18. Povodňové orgány obcí s rozšířenou působností	64
10.19. Povodňové orgány krajů	64
10.20. Ústřední povodňový orgán	65
10.21. Vlastníci vodních děl	66
10.22. Bezpečnostní pokyny pro případ povodní	68
10.23. Legislativa řešící ochranu před povodněmi	69
10.23.1. Související zákonné předpisy k ochraně před povodněmi	69
10.23.2. Metodické pokyny a normy k ochraně před povodněmi	69
10.24. Komunikace při záplavách	70
10.25. Aktuální úkoly povodňové ochrany	71
10.26. Povodně v budoucnosti	71
11. Zvláštní povodně	73
11.1. Vysvětlení pojmu	73
11.2. Definice základních pojmů, vznik, průběh a ničivé účinky zvláštních povodní	74
11.3. Plán ochrany území pod vodním dílem před zvláštní povodní	75
11.3.1. Vybraná vodní díla, pro která se zpracovává Plán	75
11.3.2. Obsah Plánu	75
11.4. Výchozí předpoklad činnosti a podkladů pro zpracování Plánu	76
11.5. Postup při zpracování Plánu	77
11.5.1. Nezbytný výpis Plánu obsahuje:	78
11.5.2. Skladba Plánů na jednotlivých úrovních	78
12. Biologické pohromy	79
12.1. Vysvětlení pojmu	79

12.2.	Řešení urgentních epidemiologických situací	79
12.2.1.	Sběr informací a analýza	79
12.2.2.	Biologická rizika	80
12.2.3.	Biologická ohrožení	80
12.2.4.	Vakcinace	83
12.2.5.	Příklady celosvětových epidemiologických problémů	83
12.3.	Epizootie	84
12.3.1.	Zásahová a ochranná opatření	85
12.3.2.	Pokyny pro chování obyvatelstva	85
12.4.	Příklady epizootií	86
12.5.	Shrnutí	87
13.	Další typy živelních pohrom vyskytujících se v ČR	88
13.1.	Námrazy, náledí, ledovky, dlouhodobé a silné mrazy	88
13.2.	Obtížná vedra a sucha	90
13.3.	Propad zemských dutin	92
13.4.	Únik plynů ze zemského nitra	92
13.5.	Smog a teplotní inverze	93
14.	Živelní pohromy v budoucnosti a ochrana před jejich účinky	95
PŘÍLOHY		
Příloha č. 1	Typy mimořádných událostí v závislosti na rozsahu následků	98
Příloha č. 2	Stupnice MSK	99
Příloha č. 3	Plán ochrany území pod vodním dílem před zvláštní povodní	101
Příloha č. 4	Vybrané technické údaje vodního díla	102
Příloha č. 5	Příčné řezy hrází vodního díla	103
Příloha č. 6	Specifikace ohrožených lokalit zvláštní povodní (grafické zobrazení)	104
Příloha č. 7	Schéma hydrogramu zvláštní povodně typu 1 - přehradní profil	105
Příloha č. 8	Průběh průtokové (průlomové) vlny v korytě vodního toku pod hrází vybraného vodního díla	106
Příloha č. 9	Přehled ohrožených obcí a měst průtokovou (průlomovou) vlnou při vzniku zvláštní povodní	107
Příloha č. 10	Stupně povodňové aktivity (SPA) na VD I. až III. kategorie vázané na mezní nebo kritické hodnoty a činnost odpovědných orgánů	108
Příloha č. 11	Schéma varování při zvláštní povodni	109
Příloha č. 12	Schéma toku informací pro vyrozumění při zvláštní povodni	110
Příloha č. 13	Výpis z Provozního řádu vybraného vodního díla	111
Příloha č. 14	Způsob plánování evakuace z území ohroženého zvláštní povodní	112
Příloha č. 15	Základní opatření na území zasaženém zvláštní povodní	113
Příloha č. 16	Přehled Plánů ochrany území správního obvodu kraje (obce s rozšířenou působností) pod vybranými vodními díly před zvláštními povodněmi	114
Příloha č. 17	Beaufortova stupnice pro vyjadřování síly větru	115
Příloha č. 18	Seznam vodních děl I. – II. kategorie v České republice k 1. 1. 2008 v provozu nebo ve výstavbě	116
Seznam použitých zkratk		118
Použitá literatura		119
Další zdroje informací – internetové adresy		120